

אור

הגאולה

הספר שלי אתחלתא דגאולה

תצוה ■ ח' אדר א' תשע"ד 62

עיונים ועצות למעשה מתורות רביה"ק ■ עפ"י העמוד היומי בליקו"מ

התורות שנלמדו שבוע: מ"ט-נ"ד		
לוח העמוד היומי		
יום	התאריך בחודש	העמוד בליקו"מ
שבת	ח'	טא: כ"ג
ראשון	ט'	טב: כ"ד
שני	י'	טג: כ"ה
שלישי	יא'	טד: כ"ו
רביעי	יב'	טו: כ"ז
חמישי	יג'	טז: כ"ח
שישי	יד'	טז: כ"ט

לקוטי-הלכות הלכה למעשה

עפ"י הדף היומי בליקו"מ

חושן משפט הל' דינים ד' - עדות ב'

א. תקון כל המשא ומתן הוא על ידי שלשה בחינות, כי צריכין לקשר פנימיות המחשבה אל התורה רק חיצוניות המחשבה והנה בהמשא ומתן וזה תקון אחד שהוא תקון המחשבה לקשרה אל התורה. גם צריכין לעשות המשא ומתן באמונה שלא ישנה דבורו לעולם ויהיו החוץ וההלאה לאו וזה תקון שני. וגוף העסק של המשא ומתן בעצמו, דהינו מה שקונה או מוכר וכו', שעל ידי זה עקר ברור הניצוצות מהקלפות זהו בחינת תקון שלישי. (ד - ד)

"אלו השלשה תקונים צריכין בכל הדברים שבעולם והם בחינת תקון המחשבה והדבור והמעשה, כי צריכין לבקר הניצוצות מכל הדברים שבעולם וזה נעשה על ידי גוף המעשה והעסק שעושים ועוסקין בזה הדבר וזה בחינת תקון המעשה, אך אי אפשר לבקר הניצוצות על ידי העסק והעשייה שעושים כי אם על ידי האמונה, כי עקר הברור על ידה."

ב. גם להאמונה אין כח לבקר הניצוצות כי אם על ידי התורה, דהינו על ידי שמקשר מחשבתו אל התורה בשעת עשיית המשא ומתן, על ידי זה נשמרת האמונה שלא תפגם, חס ושלום, ויש לה כח לבקר הניצוצות, אבל בלא התורה, חס ושלום, תתקלקל אמונתו בעצמו ולא די שלא יבקר הניצוצות, אף גם ישנה ויחליף דבורו ויפגם אמונתו. (ד - ד)

ג. ה' יתברך ברא את העולם על ידי התורה, כמו שכתוב, "וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֱמִנוֹן וְכוּ'". גם על ידי אמונה, כמו

מעלת הלימוד

כי על פי הדברים האלה והיוצא בהם המבארים בדברינו, תוכל לעשות לך דרך להבין מעט מזהיר בדרכי הקבלה של הזר הקדוש והארי ז"ל להוציא מהם דרכים ועצות למעשה. על פי הקדמות נוראות ועצות אמתיות של דברי תורתו של רבנו ז"ל, שכל תורה ותורה וכל מעשה ומעשה היא פותחת שערים רבים של השגת אלקות, שעל ידי זה יכולין להבין גם כל דרכי הקבלה. אם תזכה לשקוד על תורתו הקדושה יום יום בשקידה רבה. (ליקוטי הלכות או"ח - תפילין ה)

מאמר תורה מ"ט - לשמש שם אוהל בהם

בשנת תקס"ג עשה נשואין לבתו הצדקת מרת שרה בקהלת קדש מעדונדוקוע עם חתנו הרבני מורנו יצחק אייזיק בן הגביר מורנו רבי לייב דאבראווניר כי לשם נתקבצו שניהם אף על פי שאז הנה כבר בברסלב והחתנה היתה בראש חודש ניסן שחל אז ביום חמישי והחפה היתה בערב אור ליום ו' ערב שבת קדש:

אחר החפה דברו ממשית וכו' (ואמר רבנו ז"ל וגלה ברמזו שראוי שיצא מהם וכו') אחר כך בשבת קדש אמר על סעודה השלישית תורה גבוהה מאד המתחלת לשמש שם אוהל בהם בליקוטי א' בסימן מ"ט ושם מרמז ניסן ושנה ויצחק וכלה וחתנה וכו'. ואמר שזאת התורה לא אמר בשבילנו רק בשביל הגזרה שקורין פונקטין הנשמע אז שרוצין לגזר על ישאל חס ושלום אשר בעוונותינו הרבים יצאו בימינו. כי שם מדבר מענין הכניעת העכו"ם כי אעשה פלה בכל הגוים. שזה בחינת פלה דאכלי כלא ושאי כלא ואתם הדבקים וכו' והבן שם מאד כי הם דברים עמקים וגבוהים מאד

סוד הצמצום

אותם לתוך כלים, כך שיהפכו לקנין של קבע. כלומר, כמובן שברגע הגילוי, האור הוא אין סוף. האדם קיבל שוק חשמלי, רוצים לעורר אותו מהשינה. אך זה לא נגמר כאן-- עשרות רבים של אנשים טעמו את האור כי טוב, ובכל זאת, בסופו של דבר, התעלמו ממנו. הגילויים, התחושות, ההרגשות, הראיות, ההוכחות, הם אינם סוף-פסוק.

ביטול

'צמצום' פירושו 'ביטול'. זכית שנדלק האור, עכשיו תתחיל להתבטל, תתחיל לעבוד.

קל להיות גדול, בפרטים הגדולים, ברגעים הנעלים. אך החכמה והמבחן האמיתי הוא דווקא ביום יום, להתמודד עם השגרה האפרורית, שם החזיק מעמד, לדעת להפוך את האור לאורח חיים...

"עיקר התגלות המלכות, הוא על אותם שמקיימים ציווייו ועושים רצונו אף על פי שהוא כנגד רצונם, אף על פי כן מוכרחין לבטל רצונם מפני רצון המלך, וזה שייך רק אצל בני אדם שהם בעלי בחירה." 3

וצריך לצמצם ההתלהבות, כדי שישאר בלב חלל, כמו שכתוב: "ולבי חלל בקרבי". ועל ידי הצמצום של ההתלהבות, יוכל לבוא להתגלות מהמדות, הינו לעבד את השם יתברך בהדרגה ובמדה.

צמצום

אש, התלהבות דקדושה... ובכל זאת, צריך לצמצם את ההתלהבות!! - 'להצטמצם', 'לנחות', מה קורה כאן??? זה נראה תרתי דסתרי, להתלהב או לא להתלהב?

והתשובה היא, וודאי שחייבים להתלהב. לבעור אש!!! בלי אש, אין מה לכבות. מה לאזן ואת מה לצמצם, עוד אין אפילו בסיס. אחרי שזכו לאש, לבערה, כאן מתחילה עבודת הצמצום לזכות להגיע לנקודה המדויקת, לאש הנכונה, כך שההתלהבות וההתנהגות יהיו במינון הנכון והרצוי. 2

אור אין סוף

שלב ראשון הוא: להדליק את האש, להרגיש את האור - לגלות עולם חדש. בשלב השני: צריך לראות איך לוקחים את האורות, מכניסים

צמצום יוכל חס ושלום להשתלטל אֲחִיזָה להִסְטָרָא אֲחָרָא מצמצום האור, שֶׁהיא בְּחִינַת הַסִּתְּלֻקוֹת האור שְׁמִשְׁם אֲחִיזָתָם. וְעַל כֵּן אֵי אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיג סוּד הַזֶּה עֲכָשׁוּ... אָבָל עֲכָשׁוּ הַדָּבָר הַזֶּה בְּסוּד, שֶׁהוא בְּחִינַת סוּד הָעֵבוֹר, סוּד קְדוּשׁ הַחֲדָשׁ שְׁנִמְסָר רַק לְגִדּוּלֵי הַדּוֹר בְּקַבְלָה אִישׁ מִפִּי אִישׁ עַד מִשָּׁה רַבָּנוּ, עֲלֵיו הַשְּׁלוֹם.²

את השילוב הנכון בין הבערה, אש הלהבה, לצמצום. מקבלים מהצדיק - מנהיג הדור. שהוא המגלה את הדרך איך מחד לבעור להשם יתברך, אך מאידך שזו הבערה תהיה בתוך כלים נכונים כך שיהיה קיום אמיתי לאור ויזכו על-ידי זה האור לקבל עול מלכות שמים שלמה...

”הַצַּדִּיק לְבָד, שֶׁהוא מְנַהֵג הַדּוֹר, בְּחִינַת מִשָּׁה, בְּחִינַת הַנְּשִׂיא, הוא יְכוֹל לְהַמְשִׁיךְ הַאֲרָה זו בְּאֲנָשָׁיו הַלְהוֹדִיעַם הַדָּרָךְ אֲשֶׁר יֵלְכוּ בָּהּ לְקַבֵּל עַל מַלְכוּתוֹ בְּהַדָּרָגָה וּבִמְדוּהַ וְכוּ’... אֲשֶׁר לָהֶם לְבַד נִמְסָר הַסּוּד הַזֶּה וְהֵם מוֹרִים אוֹתוֹנוּ אֵת הַדָּרָךְ יְלַךְ בָּהּ וְכוּ’ בְּאֶפְסָן שְׁנוֹכַל לְקַבֵּל עַלְיֵינוּ עַל מַלְכוּתוֹ וְאָף עַל פִּי כֵן יִהְיֶה קִיּוּם הָעוֹלָם.”²

לרוץ כגבור

”בְּעֵת שְׂאֵמֵר זֹאת הַתּוֹרָה, שְׂמַעְתִּי אִזּוּ מִפִּי הַקְּדוּשׁ עֲנִינוּ זֶה בְּבִאוֹר יוֹתֵר. שְׂאֵמֵר בְּפִרוּשׁ עֲנִינוּ זֶה, לְעַנְנוּ בְּנֵי אָדָם הַזּוֹכִים לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה עַל הָעֵבֶר. וְאָמֵר, שְׂאֵף עַל פִּי שְׂזוֹכִים לְתַקֵּן מֶה שְׂעָבֵר, אִף עַל פִּי כֵן עֲדִינוּ הֵיכָן הוּא אוֹתוֹ הַזָּמַן שֶׁהָיוּ רְחוּקִים מִהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שֶׁהָיוּ יְכוֹלִים לְעַבֵּד אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּאוֹתוֹ הַזָּמַן? וּבּוֹדְאֵי צָרִיכִים לְתַקֵּן זֹאת! דְּהֵינּוּ לְהַשְׁלִים וּלְמַלְאוֹת אֶת הָעֵבוֹדָה שֶׁהָיוּ יְכוֹלִים לְעַבֵּד אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּכָל אוֹתוֹ הַעֵת שֶׁהָיוּ זְנוּפִים מִלְּפָנָיו יִתְבָּרַךְ וְרְחוּקִים מִמֶּנּוּ. עַל כֵּן אַחַר שְׂזוֹכִין לְהַתְּעוֹרֵר לְתְּשׁוּבָה, צָרִיכִין זְרִיזוֹת גְּדוֹל בְּעֵבוֹדָתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלוֹרוֹץ מֵאֵד מֵאֵד, כְּדֵי שִׂיזְכָּה עַל יְדֵי זְרִיזוֹת עֲבוֹדָתוֹ לְתַקֵּן וּלְהַשְׁלִים גַּם חֲסֵרוֹן הָעֵבוֹדָה שֶׁל הַיָּמִים שְׂעָבְרוּ.”⁴

גם עם כל הצמצומים, האדם חייב להספיק את מה שהוא חייב... ואפילו אם הוא עשה תשובה שלמה, את מה שהוא הפסיד בעבודתו הוא יהיה חייב להשלים!!! ועל-כך מתפלל מוהרנ”ת בליקוטי תפילות: (הובא להלן - במדור 'לעשות מתורות תפילות') שזוכה להתקדם לעלות ולהתעלות במהירות שלא כסדר, ובכל זאת נדע האידך לצמצם את האור במידה הנכונה והראויה.

1. תְּהִלִּים ק״ט. 2. ליקוטי הלכות אורח”י - ראש חדש ד. 3. פרפראות לחכמה על התורה. 4. ליקוטי מוהר”ן תורה מ”ט.

בכלל הצמצום גם... כידוע שבכל פעם שהאדם עולה למדרגה חדשה מיד מתקומם כנגדו יצר-הרע חדש, כמו-כן זה שזכה להארת ההתלהבות, מיד אחר-כך בא לו נסיון החושך וההסתרה. בנקודה הזאת נמצא המבחן-- כאן הנסיון! האם ימשיך?! יצמצם עצמו אפילו נעלם האור?! יתגבר על כל המחשבות המרחיקות והמבלבלות, וימשיך בעבודתו.

”שורש דבר זה הוא גם בתחילת העבודה, שצריך לצמצם ההתלהבות שבווער בליבו עד אין סוף ולעשות חלל בקרבו כדי שיוכל לבוא להתגלות המידות. אך אחר כך רוצה היצר הרע לקלקל את הבריאה, ולטמטם את החלל שבלבו במחשבות רעות חס ושלום שהם בחינת ערלת לב טפשות לב. ועל זה התפאר דוד שזכה להרוג את היצר הרע ונשאר ליבו חלל בקרבו כראוי להיות.”³

פנים ואחור

גם הצמצום, אין פירושו להעלים ולכסות על האור לגמרי. צמצום, פירושו הפיכת האור לכלים מעשיים, גילוי האור על-ידי עשייה והתבטלות לאור.

לאחר מכן, חייבים לראות להמשיך לתוך העבודה והמעשים את האור, שלא ישארו המעשים יבשים חסרי אור. כי אם האור חסר ונעלם, נהיה משם גופא, שורש ואחיהו לסטרא אחרא רח”ל.

”כִּי עָקֶר הַתְּגִלוֹת הַיָּא רַק עַל יְדֵי בְּחִינַת הַמַּעוֹט וְהַצִּמְצוּם, אָבָל צָרִיכִין לְמַלְאוֹת פְּגִימוֹת הַלְבָּנָה וְלֹא יִהְיֶה בָּהּ שׁוּם מַעוֹט, כִּי עַל יְדֵי הַמַּעוֹט וְהַצִּמְצוּם, מְשֵׁם נִשְׁתַּלְשַׁל אֲחִיזַת הַסְּטָרָא אַחֲרָא מַלְכוּת הַרְשָׁעָה, שְׂאֲחִיזַתָם מִבְּחִינַת צִמְצוּם וְדִין כְּפִדּוּעַ, עַל כֵּן אִנּוּ צָרִיכִין שְׂאֲחֵר הַצִּמְצוּם שְׁנַתְּצִמְצֵם הַאֲוֹר וְנַעֲשֶׂה בְּחִינַת חָלַל הַפְּנוּי וְכוּ’, צָרִיכִין לְרַאוֹת וּלְמַלְאוֹת הַחָלַל לְהַמְשִׁיךְ לְשָׁם אֶלְקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ שִׁיְהִי עַל חָלַל מִמְּלֵא מְאֻלְקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ שְׂמוֹ. בְּבִחִינַת מְלֵא עַל הָאֲרֶץ כְּבוֹדוֹ.”²

סוד גדול

”זֶה הַדָּבָר הוּא בְּאֵמַת סוּד גְּדוֹל שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיגוֹ. וְאֶפְלוּ מִשָּׁה רַבָּנוּ נִתְקַשָּׂה בְּזֶה, כִּי תַכֵּף פְּשִׁמְמֵלָאִין פְּגִימַת הַלְבָּנָה, דְּהֵינּוּ שְׁנַתְּגָלָה מַלְכוּתוֹ יִתְבָּרַךְ עַל כֵּל בְּאֵי עוֹלָם וְיִמְלֵא כְּבוֹד ה’ אֶת כֵּל הָאֲרֶץ, אִזִּי אֵי אֶפְשָׁר לְקַבֵּל אוֹר הַהִתְּלֵהְבוֹת הַזֶּה כִּי אִם כֵּן הַפַּל אִין סוּף וְאֵי אֶפְשָׁר לְהַתְּגַלּוֹת מִהַמְּדוּת, וְעַל כֵּן בְּהִכָּרַח שִׁיְהִי הַצִּמְצוּם וּמַעוֹט. וְתַכֵּף כְּשִׂישׁ

שְׁתּוּבָה, ”וְכָל מַעֲשָׂהוּ בְּאֵמוּנָה”. וּבְאֵמַת הַתּוֹרָה וְהָאֵמוּנָה כְּלֵא חֵד. (ד - י)

ד. מַחְמַת שְׂיִשְׁרָאֵל כְּלָם מְאֻמִּינִים בְּנֵי מְאֻמִּינִים עַל כֵּן נִקְרָאִים כְּלָם צִדִּיקִים, כְּמוֹ שְׁתּוּבָה, ”וְעִמָּךְ כְּלָם צִדִּיקִים”. (ד - ט)

ה. שְׂאֵרִית יִשְׂרָאֵל לֹא יַעֲשׂוּ עוֹלָה וְלֹא יְדַבְּרוּ כְּזָב וְעַקֵּר הַשְּׂקֶר שְׁל הַטּוֹעֵן שְׂקֶר נִמְשָׁךְ מֵאִיזָה טְעוּת, שְׁטוּעָה בַּעֲצֻמוֹ וּמוֹרָה לוֹ הַתֵּר. וְכָל אֵלוּ הַהִשְׁמַטוֹת וְהַהִתְרַם שְׁל טְעוּת שְׁלוּ נִמְשָׁךְ מַחְמַת שְׁלֵא קִשָׁר מַחְשְׁבָתוֹ אֶל הַתּוֹרָה, כִּי אִם הִיא מְקִשָׁר מַחְשְׁבָתוֹ אֶל הַתּוֹרָה שְׂבַהֲמַשָּׂא וּמִתֵּן הִיא נִשְׁמַר הָאֵמוּנָה שְׁלוּ שְׁלֵא לְבוֹא לִיְדֵי טְעוּתִים אֵלוּ שְׂהֵם פְּגַם הָאֵמוּנָה. (ד - ט)

ו. הַנִּיצוּצוֹת שְׂבַעֲסָקֵי חֵל נִאֲחָזִים בָּהֶם הַקְּלָפוֹת וְסִטָּרָא אַחֲרָא הַרְבֵּה, שְׂמִשְׁם תַּקְּף הַמְּלַחְמָה שְׁל כָּל אָדָם בְּעוֹלָם הַזֶּה. (ד - י)

ז. זֶה שְׂאָחַד מְכַחֵשׁ מְמוֹן חֲבֵרוּ וְרוּצָה לַגַּע בְּמְמוֹן חֲבֵרוּ שְׁלֵא כְּדִין זֶה בְּחִינַת פְּגַם הַמְשַׁפְּט וְעַל יְדֵי זֶה נִמְשָׁךְ פְּגַם הַבְּרִית. וְכַשְׂמִתְגַּבֵּר פְּגַם הַבְּרִית עַל יְדֵי פְּגַם הַמְשַׁפְּט, אִזּוּ קִשָּׂה מֵאֵד מֵאֵד לְתַקֵּן. (ה - ב)

ח. הַמַּחְלָקַת וְהַמְרִיבָה הַפְּדֵ המְשַׁפְּט שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׁלוֹם, וְעַל כֵּן יִשְׂרָאֵל נְתוּנִים בְּגִלוּת כָּל פֶּדֶ, כִּי פְּגַם הַמְשַׁפְּט קִשָּׂה מֵאֵד לְבָרַר. (ה - ב)

ט. עָקֶר הַגְּאֻלָּה תִּהְיֶה עַל יְדֵי תַקּוּן הַמְשַׁפְּט שְׂעַל יְדֵי זֶה עָקֶר תַּקּוּן הַבְּרִית. (ה - ד)

י. יֵשׁ שְׂנֵי עֵדִים לְאָדָם בְּכָל יוֹם לְהַעֲדֵי עַל יְחוּדוֹ יִתְבָּרַךְ, דְּהֵינּוּ אוֹת תְּפִלִּין וְאוֹת בְּרִית וּבִשְׂבַת אוֹת שְׂבַת. (עדות א)

יא. עַל יְדֵי הָאֵמַת מוֹצִיאִין מִכַּח אֶל הַפַּעַל וּמְגַלִּין אֶלְקוּתוֹ בְּעוֹלָם. (א)

ובכן באתי לפניך ה' אלקי ואלקי אבותי, יהמו נא ויכמרו נא רחמיך וחסדיך עלי, על פגום ומבולבל כמוני, ותורני ותדריכני באמתך ותלמדני, שאזכה לדעת באמת אידך להתנהג בענין זה, באיזה דרך באיזה אופן לצמצם האור בהדרגה ובמידה כרצונך הטוב באמת. כי אתה ידעת כי אני צריך לכסוף אליך תמיד, ולהשתוקק אליך באמת, ולרוץ אליך "כגבור לרוץ ארח" הזה שהייתי יכל לילך בזמן שהייתי נוזף מלפניך. כי כבר כליתי ימים ושנים הרבה בהבל וריק. מה אומר לפניך יושב מרום ומה אספר לפניך שוכן שחקים. אין לי פה להשיב ולא מצח להרים ראש. ובמקומות אלו שנתפסתי בהם בעוונותי הרבים, בודאי אין שום דרך לצאת מהם בהדרגה כסדר. ובדואי ההכרח לברוח משם מהרה, ולרוץ משם במהירות ובזריזות גדול, למהר להמלט על נפשי, ולבלי להביט אחרי, כי לא אוכל להתמהמה עוד חס ושלום אפלו כרגע. אבל אף על פי כן אני מוכרח לצמצם אור התלהבות לבבי כאשר נגלה לפניך אבי שבשמים. כי גלוי וידוע לפניך לכמה פגמים באתי על ידי רבוי ההתלהבות חוץ מהמידה.

על כן באתי לפניך אבי אבי, אדוני אדוני, גואל ישראל וקדושי, צור לבבי, הריני משליך עצמי עליך. הריני מוסר גופי ונפשי רווחי ונשמתי אליך לבד, ואני מוסר כל לבבי עליך לבד. הורני ולמדני אידך להתנהג בענין התשוקה וההתלהבות אליך. ואידך לצמצם את ההתלהבות, באופן שאזכה לתשובה שלמה באמת, ולילך בדרכיך הקדושים ולהתדבק במדותיך הטובות. ולקבל עלי תמיד עול מלכות שמים שלמה באהבה וברצון, באימה וביראה בקדושה ובטהרה גדולה, ולעבוד אותך באמת לאמתו בהדרגה ובמידה כרצונך הטוב באמת.¹

(ליקוטי תפילות ח"א – מ"ט)

מיין מתיקין

איך נזכה שהתורה תהיה לנו ערבה ומתוקה?

"מיין מתיקין, זה בחינת מיין דדכין, זרע קדש, שמירת הברית. ומי שהוא בבחינת מיין מתיקין, אזי מי שהוא בבחינת מיין מתיקין, אזי דבוריו מתוקים וטובים. וכשיוצאים מפיו ומשמיע לאזניו, כמו שאמרו: 'השמע לאזנד' וכו', אזי נכנסים מתיקות המיין לתוך עצמותיו, בבחינת: 'ושמעה טובה תדשן עצם'. וכשעצמות מרגישין מתיקות הדבורים, זה בחינת: 'כל עצמותי תאמרנה'. ואז אריה נחת ואכל קרבנה, כי עצם זה בחינת אריה." (ליקו"מ נ)

מה ההבדל בינינו לבין העמים? קדושת הברית! אם יש לאדם איזה הרהור הוא לא יכול לקבל את התורה. ודבר ראשון זה, שלא יהיה לאדם שום הרהורים רעים, שום מחשבות רעות, כל שכן שום פגם חס ושלוש. כל ההרהורים שייכים רק לאומות העולם.

וזהו הברכה יורומנו מכל לשון וקדשנו במצוותיו, 'הקל הקדוש', 'קדוש קדוש קדוש' שאומרים 3 פעמים ביום. בשחרית, אחרי זה בחזרת השי"ח, אחרי זה בקדושה של ובא לציון. שהעבודה שלנו זה רק הקדושה והטהרה. שאדם לא יהיה לו שום הרהור רע, שום מחשבה רעה, כי כשיש לו מחשבה רעה, פירושו שהוא מנותק מה'.

קמים בבוקר מהשינה מבקשים: "והערב נא ה' אלוקינו", שהתורה תהיה ערבה כדבש, מתוקה כדבש בפינו. כל זמן שהאדם מרגיש מתיקות בדברים אחרים, הוא לא יכול להרגיש מתיקות בתורה הקדושה, הוא לא יכול לצאת מההרהורים הרעים. כשיש לאדם מחשבה רעה, פירושו שהוא מנותק מה' לגמרי. אם היה לו טיפה חיבור לה', הוא לא היה יכול לחשוב מחשבות רעות, הוא היה רק דבוק בה'.

לכן ברכות התורה מתחילות 'והערב נא ה' אלוקינו את דברי תורתך', שנרגיש את המתיקות שבתורה, את הדבש שבתורה, שאין דבר יותר מתוק מהתורה הקדושה, שהתורה תהיה מתוקה וערבה בפינו כדבש, שנזכה לקבל את התורה בבחינת אור מלא ברכה, סם חיים, מים מתיקין, שהתורה תהיה מים מתיקין כמבואר בתורה נ', שמים מתוקים זה שמירת הברית. אדם צריך ללמוד תורה עד שהוא נופל מהרגליים, שלא ירצה לאכול, לא ירצה לישון, רק ירצה ללמוד תורה. מרוב הדבקות, מרוב המתיקות יצטרכו לקרוע אותו מהתורה, לנתק אותו מהתורה כדי שילך לישון. הוא בכלל לא יכול לישון, הוא לא יכול להירדם, הוא לומד 20 שעות, אין לו זמן מתי לאכול. כמו התם הסנדלר שמרוב דבקות, מרוב מתיקות בתורה ועבודה לא היה לו זמן מתי לאכול.

וזה: זכה נעשה לו: 'סם חיים'. ולהיפך חס ושלוש, לא זכה: 'נעשה לו סם מוות', התורה היא מרירה אצלו, הוא מחכה כבר מתי יגמר הסדר, מתי ירשו לי ללכת הביתה, כי התורה אצלו מים מרירין יולא יכלו לשתות מים ממרה כי מרים הם, על כן בכל יום קודם שמתחילים ללמוד ולקרות בתורה הקדושה, מתחילים דבר ראשון ברכת התורה לזכות שהתורה תהיה בבחינת ברכה, סם חיים, מים מתוקים.

ואחר כך עדין נשארו מספיק איזה דבר וכו', ואחר כך מבטלין גם זה. עד שלא נשארו מספיק כלום. [פרוש כי יכול להיות אחר שבטל כל התאוות ומדות רעות, עדין נשארו מספיק כלום. דהינו שיעדין לא בטל לגמרי הגאות והגסות, עד שנגחש בעיניו לאיזה דבר. ועל כן צריכין להתנגע ולהרבות בהתבודדות, עד שלא נשארו מספיק כלום, שיהיה בבחינת סה בראות, עד שיעזוב לבחינת בטול באמת]

ביטול העצמות

כשהגיע רבי דוד מלעלוב זי"ע לרבינו רבי אלימלך מליזנעסק זי"ע על שבת קודש. אזי במשך כל השבת קודש ריחק אותו הרב רבי אלימלך ולא נתנו לגשת אליו, ובסעודה שלישית חשב רבי דוד היות ועכשיו לא יראו אותו, אזי יעמוד תחת החלון וישמע הדברי אלקים חיים מפה קודש של הרב רבי אלימלך, וכן עשה. וכשעמד כך ליד החלון, שמע את רבי אלימלך אומר בזה הלשון: "יש אברך בלעלוב שכבר קיים כמה פעמים תשובת הקנה בגלגול שלג, וכל מיני סיגופים מער פעלט עם נישט' [יותר לא חסר לו]. ועכשיו רוצה כבר להשיג רוח הקודש, לכן הגיע לליזנעסק... אם חושבים עצמיות אפילו כחוט השערה לא שווה זאת לכלום..." וכשראה רבי דוד זי"ע איך שהרב רבי אלימלך ראה ברוח קדשו כל מה שעשה התחיל לבכות. ואחר הבדלה נכנס לחדר הרב רבי אלימלך. ורבי אלימלך קיבל את פניו בסבר פנים יפות ונתן לו 'שלוש עליכם', ועמד שם בהחדר גם בנו של רבי אלימלך ר' אלעזר זי"ע. ושאל את אביו: אבא, הלא הוא האיש שהרחקת אותו כל השבת? ענה רבי אלימלך: "ניין, דאס איז שוין א אנדער ר' דוד!" [לא, הוא כבר ר' דוד אחר!]

פנינה

תורה נ'

על התורה "אריה נחת ואכל קרבנה", - זה היה בקרבנות שהקריבו על המזבח. אם היו זוכים, היה יורד אש בצורת אריה ושורף את הקרבן, ואם לא היו זוכים היה האש בצורת כלב. וכהיום התפילות הם במקום קרבנות כמבואר בחז"ל, על-כן הזוכה, תפילתו עולה בבחינת אריה וכו' כמבואר בתורה. אך צריך להבין מה קשור ענין האכילה המבואר בסוף התורה, דהרי רבינו הקדוש לא דיבר כלל על אכילה בתורה? על-פי המבואר בתורה י"ז, שאכילה היא גם-כן בבחינת הקרבת קרבנות על-גבי המזבח, מבואר הענין באר-היטב. דהרי האוכל הוא בבחינת קרבנות כעין התפילה, לכן כשזוכה ואכילתו היא כראוי בקדושה, זה כאילו הוא מקריב קרבן ויש להשם יתברך נחת-רוח מזה, ועל-כן בוודאי אסור לו לצום והוא חייב לאכול. וכמו בסיפור הבא: "המגיד ממזעריטש זי"ע אמר, כי בזה הוא שונה מכל התלמידים של רבינו הבעל שם טוב זי"ע. כי רואה בעת שהבעל שם טוב רוצה ליקח למעלה בלילה, יורד אש מן השמים ולוקח את המאכל למעלה בשמים."

הצילוני מקליפת המן עמלק, וזכני לקדושת מרדכי ואסתר

קליפת המן - שקר

"על כן אמרו רבותינו זכרונם לברכה: 'אין השם מלא עד שימחה זכר עמלק' שהוא הסטרא אחרא זהמת הנחש שהתחיל לדבר שקר בתחלה, כי כשימחה זכר עמלק, שהוא הסטרא אחרא בחינת שקר, אזי יתתקן כל הבריאה מחמת שייתברר מן השקר שהוא עקר תקון הבריאה שנבראת באמת, כמו שכתוב, 'בראשית ברא אלקים את' סופי תבות 'אמת', כמו שאיתא בזהר הקדוש ואז כשיתתקן כל הבריאה על ידי אמת על ידי שימחה זכר עמלק. אזי יהיה השם שלם, כבכול, כי השם, כבכול, הוא שרש הבריאה וכשיש פגם בהבריאה על ידי השקר, חס ושלוש, בחינת עמלק אזי, כבכול, מגיע הפגם בבחינת שם ה', אבל כשייתבטל יניקת הסטרא אחרא ויתבטל השקר שהוא עמלק. אזי ישלם שמו יתברך, כבכול, שהוא שרש הבריאה." (לקוטי הלכות חו"מ - עדות ב)

פורים קטן

זה וזה שוין, יקשה לשון אין בין כו', על איסור הספד ותענית ששוין בו כיון שכל המצות המפורשות במגילה אינם נוהגות בי"ד שבאדר ראשון ואיך שייך לומר אין בין כו', על איסור הספד ותענית שאינו מפורש כלל במגילה?

אמנם הטעם שאין נוהגות אלא בשני הוא או מטעם דמסמך גאולה לגאולה עדיף או מדכתיב לקיים את אגרת הפורים הזאת השנית, והיינו באדר השני וכמו שאמרו בגמרא. ועל זה כתיב לקיים את אגרת הפורים הזאת השנית שלקיים במעשה קריאת המגילה ומשלוח מנות ומתנות לאביונים תקנו רק באדר השני בשנת העיבור ועל זה שייך טעם מסמך גאולה לגאולה עדיף לענין התקנה במעשה. ומקרא מגילה ומתנות לאביונים הוא במעשה התגלות הנס שעשה לאבותינו בזמן הזה וזהו נוהג רק בשני. אבל שורש המצות בלב כיון ששניהם בשם חודש אדר נקראו וכשבא הזמן הזה באדר ראשון גם כן זמן מחיית עמלק מרגיש האדם בלב בחינת משתה ושמחה וטוב לב שיכולים לתקן הלב כסיל לשמאלו שזהו עיקר מחיית עמלק יצרא בישא. וממילא נאסר בהספד ותענית כיון שהוא זמן משתה ושמחה בלב, והיינו שהוא גם כן זמן התגלות אור תורה שבעל פה ועל זה נאמר ליהודים היתה אורה.

וכן משלוח מנות איש לרעהו שהוא להיות הכל כאיש אחד בלב אחד. ולקיים במעשה תקנו רק בי"ד שבאדר השני אבל בלב צריך אף באדר הראשון ליחד הלבבות שיהיו כל ישראל כאיש אחד בלב אחד ועל ידי זה זוכין להתגלות אור תורה. וכמו במתן תורה דאיתא במכילתא ויחן ישראל כאיש אחד בלב אחד ועל ידי זה זכו למתן תורה. וביום זה שהוא זמן מחיית עמלק ויכולים לבער הרע מלב כסיל ולהיות אך לב טוב יכולים להרגיש היחוד והשמחה בלב. ובוזה שוין י"ד שבאדר ראשון ליי"ד שבאדר השני וזה שסיים הרמ"א על זה יוטוב לב משתה תמיד.
(פרי צדיק ר"ח אדר ראשון - א)

בשנה מעוברת, ימי י"ד וט"ו שבאדר ראשון, אע"פ שאין עושים בהם את מצוות הפורים, מכל מקום אסורים בהספד ובתענית, ואין אומרים בהם תחנון. וראוי לעשות בהם קצת משתה ושמחה, בי"ד לבני הפרזים, ובט"ו לבני ירושלים, בשירות ותשבחות לה' יתברך, ויאמרו דברי תורה וחזוק האמונה, כדי לזכות את הרבים. וכל העושים כן, תבוא עליהם ברכה. וכמו שכתב הרמ"א בסוף הלכות פורים: "וטוב לב משתה תמיד", והעיקר שיהיה הכל לשם שמים.

וכן כתבו בשבח המנהג הזה הסמ"ק, הר"ן ועוד. ורבנו פרץ העיד שכך נהגו רבותיו, ושכן היה רגיל רבנו יחיאל להרבות בו בשמחה ובסעודה, ולהזמין בני אדם לשמוח עמו. וכן כתבו הגאון מוילנא, נהר שלום, החתם סופר, האליה רבה ועוד. [ימי הפורים בהלכה ובהגדה]

משלוח מנות בפורים קטן

הרמ"א בסוף ש"ע או"ח בפלוגתא אי מרבינ בשמחה בפורים קטן, מביא הקרא יוטוב לב משתה תמיד, צריך עיון בשילוח מנות מה דינו? ומצאתי ראיתי בר"ן והביאו ב"י שהרגיש בזה שכתב דבמשלוח מנות אין מחויב... ומעתה אתי שפיר דתוספתא לא חקר רק על משתה ושמחה, וממילא הא דשילוח מנות בהא תליא, ואי חייב במשתה חייב לשלוח מנות. ולפי זה מי שמחמיר להרבות בשמחה יתנהג גם כן לשלוח מנות, ולא יאחז החבל בשני ראשין, להתענג נפשו ולא יתנהג אחרים, ומי שלבו רע להנות אחרים לא ירבה במשתה לעצמו גם כן. והיינו דמסיים 'וטוב לב' - שאין לבו רע להנות אחרים, משתה תמיד - מקבל עליו חומרת הפוסקים, וק"ל.

(כתב סופר שמות כ"ט - מ"ה)

משלוח מנות מסוג אחר בפורים קטן

בגמרא איתא אין בין י"ד שבאדר ראשון ליי"ד שבאדר השני אלא מקרא מגילה ומתנות לאביונים הא לענין הספד ותענית

על ידי ישיבת ארץ ישראל משיגיג השגחת השם יתברך על העולם. (ארץ ישראל - א')

"עקר קדשת ארץ ישראל הוא, ששם הוא השגחתו יתברך תמיד, בבחינת: "תמיד עיני ה' אלקיך בה מראשית השנה ועד אחרית שנה". (ליקוטי מוהר"ן - תורה ח' ח"ב)

כל הנסים הם השגחה ונפלאות הבורא יתברך שמו וכלם נמשכין מבחינת חדוש העולם שלעתידי ש'אז יתנהג העולם בבחינת ארץ ישראל. שהנהגתה על ידי עיני ה' תמיד, דהיינו בחינת השגחה ונפלאות שלא כדרך הטבע. ומשם נמשכין כל הנסים והנפלאות שבעשין אפלו עכשו בעולם הזה. (ליקוטי הלכות או"ח - ברכת הריח וברכת הודאה ד)

בכל יום יהיה בעיניך כחדשים. כי זה עקר קדשת ארץ ישראל שהנהגתה על ידי השגחה ונפלאות שהוא בחינת חדוש העולם שלעתידי, ששם יכולין לזכות לדעת הנה מי שזוכה להמשיך על עצמו בשלמות קדשת ארץ ישראל שזוכה להתחדש בכל יום ממש, מכל שכן בשנוי הזמנים הקדושים שהם שבתים וימים טובים וראשי חודשים (וכמובן כל זה משיחותיו הקדושות).

(ליקוטי הלכות יו"ד - ספר תורה ד)

הוא סוד הכתוב שנאמר בענין המטר: 'הנותן מטר על פני ארץ ושולח מים על פני חוצות', לימדך הכתוב כי עיקר השגחה בארץ ומשם מתפשטת לשאר מקומות העולם, ולכך אמר בארץ, הנותן, כלומר הוא בעצמו אבל בשאר מקומות שקראו חוצות אמר ושולח, על ידי שליח, ומה שקראו חוצות יורה על פנימיות מעלת הארץ, כלומר שהן חוץ מפלטרין של מלך, ודוד ע"ה קראן אהלי רשע, הוא שאמר: 'בחרתי הסתופף בבית אלהי מדור באהלי רשע', כלומר בחרתי ישיבת הסף מדור בחוצה לארץ שהם אהלי רשע, וכנגד ירושלים שהיא עיקר הצדק קרא לשאר ארצות אהלי רשע.

(רבנו בחיי דברים לא - טז)

אברהם אלימלך

"ואז נכנס רבנו הקדוש, זכרונו לברכה, לארץ הקדושה, ובא אל המקום אשר נכסף אליו, והשתוקק אליו בהשתוקקות וכסופין וגעגועים גדולים מאד מאד, ומסר נפשו אלפים ורבבות פעמים בשביל זה, והשליך נפשו מנגד עבור זה. וגודל עצם השמחה שהיה לו באותו הרגע שנכנס ועמד על אדמת הקדש, אי אפשר לשער במח. אלו כל הימים דיו וכו' לא יספיקו לבאר אפס קצה מזה. כי תכף ומיד השיג מה שהשיג. כי אמר שתכף כשהלך ארבע אמות בארץ ישראל פעל מיד מה שרצה להשיג" (שבחי הר"ן ט"ו)

לעלוי נשמת עקא בת ר' אברהם אלימלך ז"ל

לקוטי מוהר"ן

וירושלם

... תורה נ"א - אמר ר' עקיבא

השקר מזיק לעינים בגשמייות וברוחניות.

הסכר הנדיר "יחוס הגדולים" מאת הרה"ח ר' שמואל הורביץ ז"ל באמרי אמונה 057-3155-466